

Анотація

вибіркової навчальної дисципліни «**«Психотерапевтична робота з батьками дітей з аутизмом»»**», що викладається в межах ОНП «Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом» для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

Обсяг дисципліни: загальна кількість годин – 90 (кредитів ЄКТС – 3), аудиторні години – 48 (лекції – 32, практичні заняття, семінари – 16).

Лектор: доцент кафедри спеціальної освіти факультету педагогічної освіти, кандидат психологічних наук Андрейко Б.В.

Анотація навчальної дисципліни:

Дисципліна «Психотерапевтична робота з батьками дітей з аутизмом» призначена для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» Львівського національного університету імені Івана Франка та є дисципліною вільного вибору аспіранта.

Курс розроблено відповідно до ОПП Психолого-педагогічний супровід осіб з аутизмом третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для здобувачів з спеціальності 016 Спеціальна освіта

Мета курсу: метою дисципліни є опанування теоретичних і практичних засад психотерапевтичної та психолого-консультативної роботи з батьками дітей з аутизмом з акцентом на стабілізацію емоційних станів батьків, опрацювання особистісно-мотиваційної сфери, покращення сімейних взаємин і підтримку в ситуаціях складної поведінки дитини.

Зміст курсу охоплює основи та техніки індивідуального і сімейного психологічного консультування, а також короткотермінову терапію, зосереджену на вирішенні (BSFT). Робота з батьками представлена як поетапний процес: інформаційний етап (щодо виховання дитини з особливими потребами), діагностичний етап (вивчення емоційних станів, особистісних особливостей і хронічної втоми, застосування біографічного методу), психолого-консультативний етап (підтримка адаптації, прийняття, відновлення ресурсу, робота з почуттям провини та хронічною втомою; поєднання психолого-консультативного і психотерапевтичного блоків у груповому, індивідуальному та сімейному форматі).

Завданнями навчальної дисципліни «Психотерапевтична робота з батьками дітей з аутизмом» є:

– сформуванню у здобувачів цілісне наукове уявлення про психологічні, емоційні та соціальні особливості батьків, які виховують дітей з аутизмом, на різних етапах прийняття та адаптації до діагнозу;

– поглибити знання про сучасні психотерапевтичні та психолого-консультативні підходи до роботи з батьками дітей з аутизмом, зокрема індивідуальне, сімейне та групове консультування, а також короткотермінову терапію, зосереджену на вирішенні (BSFT);

- навчити здобувачів здійснювати психодіагностику емоційних станів, особистісно-мотиваційної сфери та ресурсного потенціалу батьків, застосовувати біографічний метод та результати діагностики в побудові психотерапевтичної роботи;
- сформувати практичні вміння планування й реалізації поетапної психотерапевтичної допомоги батькам дітей з аутизмом з урахуванням психоосвітнього, консультативного та психотерапевтичного компонентів;
- розвинути навички професійної підтримки батьків у ситуаціях хронічної втоми, емоційного вигорання, почуття провини, тривоги та труднощів у сімейних взаєминах, пов'язаних зі складною поведінкою дитини;
- сприяти формуванню здатності до наукового аналізу, узагальнення та критичного осмислення вітчизняних і зарубіжних досліджень з проблеми психотерапевтичної роботи з батьками дітей з аутизмом;
- забезпечити підготовку здобувачів до розроблення власних дослідницьких і практико-орієнтованих проєктів у сфері психолого-педагогічного супроводу сімей, що виховують дітей з аутизмом, з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Компетентності: Дисципліна забезпечує розвиток загальних компетентностей, зокрема здатності розв'язувати комплексні проблеми у сфері спеціальної та інклюзивної освіти на основі системного наукового світогляду та з дотриманням професійної етики й академічної доброчесності, здатності генерувати нові ідеї, здійснювати аналіз і синтез, працювати в міжнародному контексті. Також формуються спеціальні компетентності, пов'язані з дослідницькою та проєктною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти, розробленням методик, а також умінням ефективно застосовувати сучасні теорії і методи для організації спеціальної та інклюзивної освіти дітей з аутизмом.

Форми і методи навчання: в курсі передбачені лекції та практичні заняття, консультації. Використовуються презентації, проєктно-орієнтоване навчання та дискусія.

Рекомендована література:

1. Andreyko B.V. The emotional state of parents in the structure of the stages of the experience of having a child with developmental disabilities // Journal of education culture and society. Wroclaw University. VOL 6, № 2. 2016. С. 150-157.
2. Андрейко Б.В. Пренатальні аспекти спілкування матері і дитини як двох абсолютних комунікативних партнерів // Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: зб. наук. праць «Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету». Вип. 38. 2007. С. 259- 260.
3. Андрейко Б.В. Соціальні проблеми, що детермінують емоційні стани батьків дитини з порушенням розвитку // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: психологічні науки. Вип.1. 2016. С. 156-160.
4. Андрейко Б.В. Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку // Актуальні проблеми психології: зб. наук. праць Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України. Т. 3. Вип. 11. 2015. С. 201-218.
5. Андрейко Б. В. *Несприятливий прогноз розвитку дитини раннього віку як чинник порушення емоційного стану батьків* : дис. ... канд. психол. наук : 19.00.08 – спеціальна психологія / Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова, ЛНУ імені І. Франка. – Київ, 2018. – 248 с. Електронний ресурс: https://npu.edu.ua/images/file/vidil_aspirant/dicer/%D0%94_26.053.23/ANDREYKO.pdf
6. Душка А.Л Роль сім'ї у соціалізації неповносправної дитини. / А.Л. Душка // Наука і освіта. – Одеса, 2009. – № 1-2. – С. 48-52.

7. Заверико Н.В. Соціально-педагогічна робота з батьками, що виховують дітей з особливими потребами: навчально-методичний посібник / Н.В. Заверико, Т.Г. Соловйова. – Запоріжжя: ПП «Тандем», 2008. – 53 с.

Форма звітності

Іспит

Мова навчання

українська

Розглянуто на засіданні кафедри, протокол № 1 від 28.08.2022 р.

Завідувач кафедри

проф. Островська К.О.

Затверджено на Вченій раді факультету “22” вересня 2022 р. Протокол №1